YEREL VE BÖLGESEL YÖNETİMLER KONGRESİ

The Congress
Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

32. OTURUM

Rapor
CG32(2017)15prov
28 Şubat 2017

Daha iyi kamusal hizmet için verilerin kamuya açılması

Yönetişim Komisyonu

Raportör[1]: Manuela BORA, İtalya (R, SOC)

Karar taslağı (oylama için) 2
Tavsiye kararı taslağı (oylama için) 4
Açıklayıcı not (bilgi için)[2]

Özet

Geçtiğimiz on yıl, kamusal verilerin açıklanması ve yeniden kullanılmasına yönelik artan bir eğilim olduğunu göstermiştir. Çok sayıda kent, teknoloji ve açık kamusal verilerin getireceği fırsatların farkına varmaya başlamışlardır. Kamuya ait verilerin açıklanması ve yeniden kullanılması, yerel yönetimlere daha şeffaf, demokratik ve etkin kurumlara dönüşebilme olanağı da sağlamaktadır.

Bu rapor, verilerin açıklanmasının, vatandaşların siyasal ve sosyal yaşama katılımının ne şekilde teşvik edilebileceğini, kamu hizmetlerinin gereklerinin nasıl iyileştirilebileceğini ve sosyal, kültürel, demokratik ve çevresel girişimlerin amaçlarına hangi yolla ulaşılabileceğini ortaya koymaktadır.

Kongre, yerel yöneticilere, verilerin toplumun tümüne açık hale getirilmesine yönelik stratejiler geliştirmeleri ve verilerin açılması durumunda, bu bilgilerin korunması ve gizliliğine ilişkin yasalara ve politikalara kesinlikle uyulmasının sağlanması yönünde çağrıda bulunmaktadır. Kongre ayrıca Bakanlar Komitesinden, yerel demokrasinin iyileştirilmesinde açık verilerin önemine işaret etmesini, üye ülkeler için açık veri standart ve stratejilerinin geliştirilmesinde rehber ilkeler belirlemesini ve açık verilere erişimde sayısal uçurum riskine dikkat çekmesini talep etmektedir.

1 L: Yerel Yönetimler Meclisi / R: Bölgeler Meclisi
EPP/CCE: Kongredeki Avrupa Halk Partisi Grubu
SOC: Sosyalist Grup
ILDG: Bağımsız Liberal ve Demokrat Grup
ECR: Avrupa Muhafazakarlar ve Reformcular Grubu
NR: Kongredeki bir siyasi gruba dahil olmayanlar

2 : Açıklama notu yalnızca İngilizce ve Fransızcadır

KARAR TASLAĞI[3]

1. Yerel yöneticiler tarafından yürütülen ve kullanılan bilgilerin nitelik ve niceliklerinde görülen hızlı ve sürekli artış, yerel yöneticilere bu bilgileri paylaşmak ve halka açık hale getirmek suretiyle yaşam kalitesinde iyileştirmeler yapmakta yararlı yeni olanaklar getirmektedir. Bu bilgilerin halka yeniden kullanılabilir biçimde sunulması halinde, bu alandaki henüz kullanılmayan dev potansiyelin sivil toplum kuruluşlarına ve diğer toplum örgütlerine büyük yararlar sağlayacağı, sayıları gittikçe artan kentler tarafından dile getirilmektedir.

2. Kamu yönetimlerine ait veriler, kasaba ve kentlerde, ulaşım, halk sağlığı, kültürel olanaklardan yararlanma, çevre kalitesi ve enerji tüketimi gibi çeşitli sektörlerde iyi yönetişimi etkinleştirmek yönünde yeni araç ve uygulamalar geliştirmek amacıyla, genellikle yerel yönetimlerle ortak çalışmal sürdüren sivil toplum grupları tarafından kullanılmaya başlanmıştır. İyileştirilmiş yönetişim ve yaşam kalitesi ile ekolojik ve akıllı kentlerin ortaya çıkması elde edilebilecek yararlardan bazılarıdır.

3. Açık veriler, daha geniş şeffaflık getirmenin yanısıra, halkın sadece yerel yönetimlerin çalışmalarına dair bilgi edinmesini değil, ayrıca, yerel yönetimlerin karar alma sürecine katkıda bulunmada yetki sahibi olmasını da mümkün kılmaktadır. Bu olgu, politika oluşturulmasına daha fazla katılmaya, daha akıllı, beklentilere uygun şekillendirilmiş ve ihtiyaçlara yanıt veren politikalar geliştirilmesine ve daha çok sorumluluk yüklenilmesine olanak sağlamaktadır

4. Kamu sektörüne ait verilerin yeniden kullanılması, üçüncü tarafların yenilikçi ürün ve hizmetler sunmasına imkan yaratarak, sosyal ve ekonomik büyümeye de hız kazandıracaktır. Yakın zamanda yapılan tahminlere göre, açık verilerin potansiyel getirisi toplam GSMH'nin %1'i oranındadır.

5. Kongre, yukarıda belirtilen hususların ışığında:

a.

i. 290 sayılı Kongre Kararını ve 274 (2009) sayılı E-demokrasi fırsatları ve yerel yöneticiler için riskler başlıklı Tavsiye Kararını;

ii. 389 (2015) sayılı Yerel yönetişimin yeni şekilleri konulu Kongre Kararını;

iii. Resmi Belgelere Erişime ilişkin Sözleşmeyi (AKAS no. 205)

iv. Yerel Yönetimlerin Faaliyetlerine Katılıma ilişkin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına Ek Protokolü (AKAS no. 207)

göz önünde bulundurarak;

---

3 Yönetişim Komisyonu tarafından 7 Haziran 2016'da kabul edilen İlk Karar Tasarısı

Komisyon üyeleri:

M. Mialot-Muller (Chair), G. Bardeli, T. Marin Gonzalez*, V. Hovhannisyan*, C. Kiefer , H. van Staa, H. Huseynov, R. Aliyev, J.L. Crucke, K.H. Lambertz (yedek *L. Martens*), M. Mahmutbegovic, S. Stoycheva, I. Totev*, E. Orphanidou, (yedek: *M. Zachariades**), R. Nwelati, A. Udzenija, B. Kornbek (yedek: *F. Blak*), S. Tobreluts (yedek: *L. Aadel*), J. Eerola, F. Maitia, M. Neugnot, S. Ugrekhelidze, P. Kurtz, A. Galster, W. Taubeneder, S. Schumacher, D. Muller, R. Thurner, I. Karagiannis (yedek: *A. Gkountaras*), K. Bakogiannis, M. Horvath, T. Aldozo, E.R. Lindal, C. Bennett, R. De Santis, B. Marziano (yedek: *A. Eroi*), C. Riva Vercellotti, F. Pigliaru, I. Cavo, P.L. Mottinelli, M. Juzupa, G. Geguzinskas, P. Wies, M. Sant, M. Crovetto-Harroch*, A. Zurich, H. Bergmann, J. Meijers, O.Olavsen, W. Czarnecki, M. Mazur, A. I. Vestea, A. Klarik, V. Rogov, , N Komarova, A. Chernetskiy, S. Lisovsky, I. Grachev, L. Belysheva, D. Giannoni*, Z. Jelicic, M. Mahmutovic, A. Aftanasova, S. Hornik, B Pecan, P. Puy Fraga, I. de la Serna Hernai, P. Vargas Maestre, F. Johansson Metso, A. Hulthen, L. Hunziker, P. Leuba, T. Arifi, Y.A. Demirci (yedek: *O. Sanli*), R. Kasap, L. Erturk, N Dogan, H.B. Yuceer, A. S. Bucak, O. Luk'ianchenko, V. Prokopiv, V. Golenko, I.Dzhemanova, C. McKelvie, S. Reid, H.D. McGuigan, A. Leadbetter, D. Wilcox, J. Lewis (Yedek: *H. Carr*).

N. B. Oylamaya katılan üyelerin isimleri büyük harfle yazılmıştır.

Komisyon Sekretaryası: T. Lisney, Komiston Sekreteri ve M. Benderra, Komisyon sekreter yardımcısı.

b. açık verilerin yerel yönetişimin iyileştirilmesi yönünde, kentleri daha açık, demokratik ve şeffaf alanlara dönüştürme gücüne sahip ve güçlü bir araç olduğu ve olacağı inancıyla,

c. gelecekte kentlerce açık veri kullanımının, bilgisayar eğitimi almış yeni nesil gençliğin gelişimini izleyebilmek için gerekli olduğu inancıyla;

d. açık verilere erişim sağlayan kullanımı kolay formatların sunulmasında halen zorluklar bulunduğunun bilinciyle;

e. kişisel bilgilerin gizliliği ve verilerin korunması konularına ilişkin yasa ve politikalara uyulması gerektiğinin bilinciyle;

6. Avrupa Konseyine üye devletlerdeki yerel yönetimlere aşağıdaki hususları yerine getirme çağrısında bulunur:

a. yerel yönetimlere ait bilgi verilerinin, mobil gereçler de dahil olmak üzere, cihazlarla okunabilir ortamlarda (formatlarda) vatandaşlara sunulması amacıyla stratejiler geliştirmek;

b. kent nüfusunun açık verilere erişebilmesine, açık veri girişimlerinden yararlanmasına ve bu alanda aktif katılımda bulunmasına, yönetim ve vatandaşlar arasında diyalogun tesisine ve açık veriler vasıtasıyla kamunun sunduğu imkanların ilan edilmesine yönelik önlemler almak;

c. bilgilendirme yaparak, halk toplantıları ve programları düzenleyerek, kamuya ait verilerin yeni toplumsal değerler yaratacağını vurgulamak suretiyle, vatandaşları bu verileri kullanmaya teşvik etmek;

d. açık verilerin yeniden kullanılmasında ve bu alanda etkinlikler düzenlenmesinde eğitim ve kapasite geliştirmeye yardımcı olabilecek sivil toplum grupları ve diğer örgütlerle ortaklıklar kurmak;

e. Hangi verilerden daha çok yararlanılmak istendiğinin anlaşılabilmesi maksadıyla, halk etkinlikleri, atölyeler ve danışma toplantıları düzenleyerek, verilerin toplumun çıkarları ve ilgi alanlarına yanıt verici hale getirilmesinde nelere ihtiyaç duyulduğu hakkında vatandaşlarla ve sivil toplum kuruluşlarıyla görüş alışverişinde bulunmak;

f. veriler kullanıma açıldığında, bilgilerin korunması ve gizlilikle ilgili yasa ve politikalara kesinlikle uyulmasını güvence altına almak.

7. Kongre, ayrıca,

a. kamu hizmetlerinin sağlanmasında iyileştirmeler yapılması, yerel demokrasinin güçlendirilmesi, sosyal, kültürel ve çevresel girişimlerin canlandırılması yönünde, kamu verilerinin topluma sunulmasında ve yeniden kullanılmasında yerel yönetimleri desteklemeyi ve teşvik etmeyi;

b. kentleri, verilerin açık konuma getirilmesinin daha da ötesine giderek, yerel veri alt yapısının vatandaşların çıkarları, ihtiyaçları ve sorunlarına daha fazla yanıt verebilecek düzeye getirilmesinde teşvik etmeyi;

c. farklı kullanıcı gruplarının beklenti ve çıkarlarını anlayabilmek amacıyla, halk etkinlikleri, atölyeler ve danışma toplantıları aracılığıyla vatandaşlardan, sivil toplum gruplarından ve diğer ortaklıklardan gereken katkıyı almakta kentlere yardımcı olmayı;

taahhüt etmektedir.

8. Yerel ve bölgesel yönetimlerin ulusal birliklerinden, Resmi Belgelere Erişim Avrupa Konseyi Sözleşmesini (AKAS no. 205) ve Yerel Yönetimlerin Faaliyetlerine Katılıma ilişkin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına Ek Protokolü (AKAS no. 207) henüz imzalayıp, onaylamamış olan ulusal hükümetleri bunu yerine getirmeye davet eder.

TAVSİYE KARARI TASLAĞI[4]

1. 2016-2019 Avrupa Konseyi İnternet Yönetişim Stratejisi, demokrasinin güçlendirilmesi ve yönetişimin her düzeyde iyileştirilmesi için toplumun bilgi ve verilere erişiminin önemini vurgulamıştır.

2. Yerel yönetime ait verilerin halka açılmasının, yönetişimin ve kentlerde yaşam kalitesinin iyileştirilmesi yönünde vatandaşların yeni araç ve uygulamalar geliştirmesine imkan yarattığı, çeşitli sosyal, kültürel, demokratik ve çevresel girişimlere de hız kazandırdığı, sayısı giderek artan Avrupa kentleri tarafından belirtilmektedir.

3. Yerel yönetim verileri aynı zamanda ekonomik potansiyele de sahiptir. Bu verilerin halka açılmasının yerel iş hayatına ve ekonomik yeniliklere ve büyümeye de yararı olacaktır.

4. Açık veriler yerel düzeyde demokrasinin güçlenmesini, karar alma sürecinde şeffaflığın yerleşmesini ve yerel yönetimlerin daha fazla sorumluluk almalarını sağlayabileceği gibi, yönetimlerin harcamaları ve performanslarıyla ilgili verilerin açıklanması da yolsuzlukların ortadan kaldırılmasında önleyici bir araç olacaktır.

5. Kongre bu amaçla,

a. açık verilerin Avrupa kentlerinin daha açık, demokratik ve şeffaf olmaya dönüşmesinde güçlü bir vasıta olacağı inancıyla;

b. verilere erişme imkanına sahip olup, bunları kullanabilenlerle, bu olanaktan yararlanamayanlar arasında bilgiye erişimde eşitsizlik oluşacağını;

dikkate alarak;

c.

i. 290 sayılı Kongre Kararı ve E-demokrasi fırsatları ve 274 (2009) sayılı yerel yöneticiler için risklere ilişkin Tavsiye Kararını;

ii. 389 (2015) sayılı Yerel Yönetişimin Yeni Şekillerine ilişkin Kongre Kararını;

iii. Resmi Belgelere Erişime ilişkin Sözleşmeyi (AKAS no. 205);

iv. Yerel Yönetimlerin Faaliyetlerine Katılıma ilişkin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına Ek Protokolü (AKAS no. 207);

v. 2016-2019 Avrupa Konseyi İnternet Yönetişim Stratejisini

göz önünde bulundurarak;

d Bakanlar Komitesine;

i. artan şeffaflık, sorumluluk ve vatandaş katılımı vasıtasıyla, yerel demokrasinin iyileştirilmesinde açık verilerin önemini vurgulama;

ii. açık veri standartları ve stratejilerinin oluşturulması ve yaratıcı ortaklık (*Creative Commons*) lisansı gibi veri lisansı formlarının hazırlanması amacıyla üye devletlere rehber ilkeler sunma;

iii. açık veri uygulamalarına erişip, yaralanabilenler ile bu imkandan yoksun olanlar arasında ortaya çıkan bölünmeye ve bunun yaratacağı risklere değinme;

çağrısında bulunur.

4 Bkz. 2 no.lu dipnot.

e. Kongre, Bakanlar Komitesine ayrıca,

i. açık verilerin kullanılmasıyla ilgili olarak vatandaşlara, sivil toplum kuruluşları ve benzer kuruluşlara yönelik etkinlik, konferans ve atölyeler düzenlemek suretiyle, verilerin kullanılmasının ve paylaşımının avantajları konusunda bilinç yaratmayı;

ii. bir yandan ulusal düzeye ait veri ve bilgilerin iletilmesi, öte yandan da verilerin yerel yönetimlerce kullanıma açma girişimlerinin yasa ve düzenlemelerle desteklenmesi suretiyle yerel açık veri girişimlerini desteklemeyi;

iii. kamu sektörüne ait bilgilerin yeniden kullanımında ve veri lisanslarının düzenlenmesinde ulusal standartlar oluşturulması için rehber ilkeler ve politikalar geliştirmeyi;

iv. Avrupa Konseyi Resmi Belgelere Erişim Sözleşmesi (AKAS. 205) ve Yerel Yönetimlerin Faaliyetlerine Katılıma ilişkin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına Ek Protokolü (AKAS no. 207) henüz imzalamayıp, onaylamamış ulusal hükümetlere bu süreci tamamlama çağrısı yapmayı;

tavsiye etmektedir.